

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/21/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202727
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202727.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie 3.090,99 Eur s príslušenstvom zo zmenky, vedenom na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn. 3CbZm/345/2014, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18. januára 2017, č. k. 3CoZm/67/2016-200, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 20. apríla 2016, č. k. 3CbZm/345/2014-157, zmenkový platobný rozkaz zo dňa 23. mája 2014, č. k. 1Zm/100/2014-19, ponechal v platnosti s tým, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi k rukám právneho zástupcu náhradu trov konania, vo výške 131,15 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca žiadal, aby súd žalovaného zmenkovým platobným rozkazom zaviazal na zaplatenie zmenkovej sumy 2497,22 Eur s úrokom 6 % ročne z predmetnej sumy odo dňa 1.8.2013 do zaplatenia, zmenkovej odmeny 8,32 Eur a náhrady trov konania vo výške 412,30 Eur. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že žalovaný na základe zmluvy o úvere poskytol dlžníkovi V. H. úver, pričom dlžník úver riadne a včas nesplácal. Z uvedeného dôvodu žalovaný svoju pohľadávku postúpil spoločnosti BBF capital, a.s., ktorá ju postúpila spoločnosti LICITOR factoring, s.r.o. Táto ju na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2008 postúpila žalobcovi. Spolu s postúpením pohľadávok bola indosovaná aj blankozmenka, vystavená dlžníkom v prospech žalovaného na zabezpečenie pohľadávok z úverovej zmluvy. Na základe dohody o vyplňovacom práve k zmenke, ktorú dlžník uzavrel so žalovaným, bol zmenkový veriteľ oprávnený

doplniť v blankozmenke chýbajúce údaje o výške zmenkovej sumy a dátume splatnosti.

3. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel v plnom rozsahu a dňa 23. mája 2014 vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 1Zm/100/2014-19. Proti zmenkovému platobnému rozkazu, podal žalovaný námietky, v ktorých namietal neexistenciu kauzálneho vzťahu medzi ním a žalobcom a neexistenciu vyplňovacieho práva, namietal tiež absenciu vyplňovacieho práva žalobcu voči žalovanému, namietal premlčanie práva vyplniť zmenku, nepreukázanie výšky zmenkovej sumy a tiež namietal zmeškanie lehoty na predloženie zmenky na platenie s následkom straty postihového práva voči indosantovi. Žalovaný súčasne poukázal na zmluvu o postúpení pohľadávok, v ktorej došlo k zbaveniu sa zodpovednosti za vymožitelnosť pohľadávok. Žalovaný vyhodnotil ako zlomyseľné, že sa žalobca prostredníctvom indosovaných zmienok snaží získať stopercentnú hodnotu pohľadávok, za ktorú jeho právny predchodca zaplatil len 26 % hodnoty. Žalobca vediac o vylúčení zodpovednosti za vymožitelnosť pohľadávok, vymáha celú sumu zo zmenky od osoby, ktorá sa zbavila zodpovednosti v zmluve o postúpení, čo je podľa názoru žalovaného, rozporné s dobrými mravmi. Žalovaný tiež poukazoval na rozpor so zásadou ekvity. Podľa jeho názoru žalobca porušuje dobré mravy a uplatňuje svoje práva zo zmenky v rozpore s tým, čo si strany medzi sebou dojednali v zmluve o prevode pohľadávok, a teda že prevádzajúci nebude zodpovedať za ich vymožitelnosť, pričom žalobca zneužíva relatívnu abstraktnosť zmenky a jej oddelenie od úverovej pohľadávky, čím dochádza k šikanóznemu výkonu jeho práva.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, vyhodnotil námietku absencie vyplňovacieho práva k zmenke žalobcu, za nedôvodnú. Uviedol, že žalovaný ako priamy zmluvný účastník zmluvy o vyplňovacom práve, vedel o možnosti vyplniť zmenku sumou a splatnosťou pri omeškaní dlžníka, a teda musel mať vedomosť o možnosti doplniť zmenku. Na jeho prípad nie je možné aplikovať ust. § 69 zmenkového zákona, preto nemôže byť viazaný len pôvodným textom zmenky. Vo vzťahu k námietke žalovaného o absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve z dôvodu jej neurčitosti, k akej zmenke sa viaže, súd prvej inštancie konštatoval, že táto dohoda je platná, nakoľko identifikuje zmluvné strany, ktoré sú zmenkový veriteľ a dlžník, identifikuje kauzálnu pohľadávku a číslo úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie zároveň skonštatoval, že právo vyplniť zmenku nebolo v zmenkovej dohode nijako časovo obmedzené. Nakoľko zmenka je abstraktným cenným papierom, oddeleným od kauzy, ktorú zabezpečuje, dokonca aj v prípade, že by sa premlčala pohľadávka, ktorú kryje, nič nebráni majiteľovi zmenky v tom, aby blankozmenku vyplnil.

5. Súd námietku premlčania tak zmenkového nároku ako aj námietku premlčania vyplňovacieho oprávnenia posúdil ako nedôvodnú. Uviedol, že na základe čl. I. § 70 ods. 2 zmenkového zákona sa nároky majiteľa zmenky s doložkou „bez trov“ proti indosantom premlčujú v jednom roku odo dňa splatnosti zmenky. Zmenkový zákon má povahu špeciálneho predpisu, a keďže začiatok plynutia lehoty, v ktorej sa zmenkové nároky premlčujú, je v ňom výslovne určený, nie je možné túto otázku posudzovať podľa Občianskeho zákonníka, či Obchodného zákonníka ani v prípade, ak pôvodne bola listina blankozmenkou. Skutočnosť, že v tom čase už od splatnosti najstaršej nezaplatennej pohľadávky uplynula doba, v ktorej sa právo premlčuje, nemá na vyplňovacie právo vplyv, premlčaním právo nezaniká a vzhľadom na abstraktný charakter zmenky nemá prípadné premlčanie kauzálnej pohľadávky na zmenkový záväzok vplyv.

6. Námietku žalovaného ohľadom výšky zmenkovej sumy, považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú vzhľadom na to, že žalovaný nijako nepreukázal a nedoložil, že výška zmenkovej sumy nezodpovedá zabezpečovanej úverovej pohľadávke v súlade s dohodou o vyplňovacom práve. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalobca nebol povinný preukazovať dôvod ani výšku zmenkovej pohľadávky, ale naopak pokiaľ mal žalovaný výhrady voči zmenkovej sume, z dôvodu znenia ust. § 495 Občianskeho zákonníka, prináležalo dôkazné bremeno o preukázaní nesprávnosti práve na ňom. Súd prvej inštancie tiež poukázal na rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie sp. zn. II/2009-1892 zo dňa 05.10.2009, ktorým bol dlžník zaviazaný, aby žalobcovi zaplatil úverovú pohľadávku s úrokom, úroky z omeškania a trovy konania. Týmto rozsudkom žalobca preukázal výšku zabezpečovanej pohľadávky. Žalovaný tiež namietal stratu postihových práv žalobcu, z dôvodu nepreukázania predloženia zmenky jej dlžníkovi na platenie. Súd prvej inštancie k tejto námietke konštatoval, že žalobca dostatočne preukázal, že si voči dlžníkovi splnil povinnosť vyzvať ho na zaplatenie tým, že sa dostavil na platobné miesto v čase platenia a dlžník zmenku neuhradil, o čom svedčí fotokópia notárskej zápisnice.

7. Súd prvej inštancie v ostatnom poukázal na abstraktnú povahu zmenky, a to aj zmenky, ktorá zabezpečuje kauzálny záväzok. Zmenka predstavuje nesporný, dokonalý a abstraktný cenný papier.

Práva a záväzky sú definované len samotnou zmenkovou listinou a nie sú závislé od mimozmenkových vzťahov, a to ani v prípade, ak ide o tzv. zabezpečovaciu zmenku. Ak majiteľ konal pri nadobúdaní zmenky v zlej viere, previnil sa hrubou nedbanlivosťou alebo konal vedome na škodu dlžníka, poskytuje zmenkový zákon dlžníkovi ochranu tým, že mu umožňuje brániť sa proti zaplateniu zmenky aj námietkami, vyplývajúcimi z mimozmenkových vzťahov.

8. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 18. januára 2017, č. k. 3CoZm/67/2016-200, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 101,25 Eur, a to k rukám právneho zástupcu žalobcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

9. Odvolací súd sa stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, a preto ho ako vecne správny potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. Rovnako ako súd prvej inštancie odvolací súd poukázal na abstraktný charakter zmenky, ktorá môže plniť platobnú alebo zabezpečovaciu funkciu. Napriek tomu, že zmenka býva spravidla vždy spojená s určitou kauzou, odvolací súd zdôraznil, že bez ohľadu na kauzu a funkcie je zmenka dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého majiteľ nie je povinný preukazovať dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky, ako to uviedol súd prvej inštancie. K jednotlivým námietkam žalovaného odvolací súd odkázal na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

10. V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, nakoľko zmenka bola predložená oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov, a zároveň preukázal aj splnenie povinností podľa zmenkového zákona, ktoré vyžaduje pre uplatnenie postihu proti indosantovi. V rámci svojho odôvodnenia odvolací súd poukázal na ustanovenia § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 a § 45 ods. 1 zmenkového zákona, ktoré svedčia tomu, že žalobca preukázal svoj nárok nepretržitým radom indosamentov, preukázal, že nadobudol zmenku rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s.r.o., a keďže v súlade s ust. § 14 ods. 1 zmenkového zákona rubopisom prechádzajú na nového majiteľa všetky zmenkové práva, ako aj právo vyplniť biancozmenku, v zmysle ktorého žalobca ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenku dátum splatnosti a zmenkovú sumu. Žalobca tiež listinnými dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku, preto mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom na to, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke.

11. Pokiaľ ide o výšku zmenkovej sumy a splatnosť, odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečovaná zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený na zmenke vyplniť. Žalobca vyplnil zmenku správne sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve. Odvolací súd tak dospel k záveru, že odvolací dôvod žalovaného, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, nie je dôvodný.

12. Nesprávne právne posúdenie vytýkal žalovaný aj vo veci posúdenia prípustnosti kauzálnych námietok podľa ust. § 17 zmenkového zákona. Aj vo vzťahu k tejto námietke odvolací súd, zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatoval, že jedinou teoreticky možnou obranou zmenkového dlžníka sú kauzálne námietky. Avšak pripustenie kauzálnych námietok v kontexte s ostatným znením zmenkového zákona, ako aj ust. § 495 Občianskeho zákonníka, závisí na schopnosti dlžníka preukázať vedomé alebo hrubo nedbanlivostné konanie na škodu dlžníka zo strany majiteľa zmenky pri jej nadobúdaní. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase, kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobúdal, konal vedome na škodu žalovaného. Odvolací súd zdôraznil, že to bol práve žalovaný, ktorý prvýkrát zmenku rubopisoval bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy v podstate kopirovali spôsob prevodu určený prvým indosantom. Žalovaný ako podnikateľ mal mať na zreteli prítomnosť zmenkového práva a pri rubopisovaní zmienek mal možnosť svoj garančný účinok vylúčiť, čo však opomenul.

13. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že nebolo preukázané konanie na škodu žalovaného zo strany žalobcu, ani prostredníctvom zmlúv o postúpení, ani prostredníctvom výšky odmeny za postúpené pohľadávky a napokon ani svedeckými výpoveďami. Žalovaný mal za to, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy, čo

je však mylný záver, odporujúci zmenkovému právu. Práve postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálnu pohľadávku, neuvedomujúc si, že disponuje zmenkami, z ktorých je zviazaný nielen zmenkový dlžník - fyzická osoba s neistou bonitou, ale aj finančne schopný indosant, svedčí nielen o jeho prvotnej neznalosti jeho práv, ale aj o jeho dobromyseľnosti. Odvolací súd vyslovil, že žalovaný sa v snahe sanovať svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky snaží preukázať škodlivé, resp. šikanózne správanie žalobcu, ktoré však preukázané v konaní nebolo, a preto kauzálna námietka v danom prípade nebola účinná.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie správne posúdil všetky predložené dôkazy, z ktorých vyvodil správne skutkové závery a tie správne právne posúdil. Vzhľadom na uvedené argumentácia žalovaného podľa odvolacieho súdu neobstojí. V súvislosti so žalovaným namietanou vadou podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktorú žalovaný bližšie nešpecifikoval, odvolací súd v konaní na súde prvej inštancie vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie, nezistil.

15. K rozhodnutiam, ktoré žalovaný predložil a na ktoré sa odvolával (rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), odvolací súd uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal dovolanie žalovaného z procesného dôvodu, akým bolo nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu. Dovolací súd sa nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci, a teda nepotvrdil názory žalovaného v skutkových tvrdeniach. Dovolací súd mal výhrady voči nedostatočnému dokazovaniu vo veci námietok žalovaného, ktoré sú totožné s námietkami uplatnenými v tomto konaní. V prejednávanej spore sa však súd prvej inštancie veľmi podrobne zaoberal všetkými námietkami žalovaného a správne konštatoval oprávnenosť nároku žalobcu. Namietaný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach ako dôvod dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť rozsudok označeného krajského súdu, nie však súd prvej inštancie konajúci v posudzovanej veci (Okresný súd Bratislava V).

16. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalovaného spočívajúcou v tvrdení, že vzhľadom na charakter zmenky ako zmenky spotrebiteľskej, mu prislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky. Poukázaním na ust. § 17 ods. 1 a 2 zmenkového zákona, mal odvolací súd za to, že nielenže záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie. Keďže žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal právnej ochrany, ktorá prislúcha len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi.

17. Vo vzťahu k návrhu žalovaného na vyslovenie prípustnosti dovolania proti rozsudku v súlade s ust. § 238 ods. 3 O. s. p., odvolací súd uviedol, že nie sú na to splnené predpoklady. Dôvody uvedené žalovaným a ním položené otázky v odvolaní, nepredstavujú situáciu, kedy by riešenie závažných právnych otázok, ktoré doposiaľ judikatúrou vyšších súdov neboli posúdené, alebo výklad ktorých v judikatúre vyšších súdov nie je ustálený alebo je odvolacím súdom riešený inak ako ustálenou judikatúrou vyšších súdov.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu, podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. tvrdiac, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

19. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“), namietal, že odvolací súd nepripustil jeho kauzálnu námietku pre údajné nepreukázanie vedomého konania žalobcu na jeho škodu. Za nesprávny označil záver odvolacieho súdu, že žalobca preukázal „dobromyseľnosť“, keď sa pokúsil vymôcť pohľadávku od pôvodných dlžníkov. Pokiaľ odvolací súd skonštatoval, že žalobca nepoznal obsah zmenky, tak sa dopustil hrubej nedbanlivosti. Dovolateľ poukázal aj na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/87/2009 a 2Obo/17/2009, z ktorých vyplýva, že vyvodiť záver o konaní majiteľa zmenky pri jej nadobúdaní vedome na škodu dlžníka, je možné vyvodiť len z nepriamych dôkazov. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že žalobca sa dopustil pri nadobúdaní zmenky vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle ustanovenia čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový (ďalej aj „ZZŠ“), a preto kauzálna námietka boli prípustné. Podľa dovolateľa odvolací súd žiadnym spôsobom nezohľadnil jeho tvrdenia, podľa ktorých zmenka nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči nemu právo na kompenzáciu nevyožiteľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo nemá.

20. Vedomé konanie na škodu dlžníka sa posudzuje podľa ustanovenia čl. I § 17 ZZŠ z hľadiska

subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanóznym výkonom práva v zmysle ust. § 3 Občianskeho zákonníka sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania. Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí nad rámec ust. § 3 Občianskeho zákonníka, a nie namiesto neho. Dovolateľ pritom odkázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/07, III. ÚS 72/2010 a III. ÚS 341/07, a rozhodnutia súdov Českej republiky.

21. Žalovaný namietal aj skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby sa vysporiadal s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Obdo/19/2014 ohľadne nutnosti posúdenia zmenky ako spotrebiteľskej, iba skonštatoval, že účastníkom tohto sporu nie je spotrebiteľ a spotrebiteľskou zmluvou sa vôbec nezaoberal. Z predmetného rozhodnutia má pritom podľa dovolateľa vyplývať, že súdy sú ex offio povinné zaoberať platnosťou zmenky ako zmenky „spotrebiteľskej“.

22. Podľa dovolateľa je rozsudok odvolacieho súdu nezákonný a nepreskúmateľný podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., keď ignoruje stanovisko občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. októbra 2015, č. R 93/2015 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/2010. Dovolateľ uviedol, že síce sa v stanovisku uvádza, že žalovaný má byť spotrebiteľ, avšak to nevylučuje, aby základné princípy tohto stanoviska boli aplikované aj na subjekt, ktorý spotrebiteľom nie je.

23. Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, podľa dovolateľa, trpí vadou podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p., keď Krajský súd v Bratislave nepostupoval spôsobom stanovenom v zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu SR v identickom spore a spor rozhodol bez riadneho zdôvodnenia v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a konania žalobcu smerujúce k šikanóznemu výkonu práv, a kauzálne námietky žalovaného nezákonne nepripustil a v priamom rozpore s názorom NS SR v zrušujúcom uznesení v identickom spore sa nezaoberal platnosťou zmenky, ktorá vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy.

24. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 31.10.2017 doručeným súdu prvej inštancie dňa 3.11.2017, navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť, pretože dovolanie žalovaného nie je prípustné.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 C. s. p.), zastúpený podľa ust. § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.).

26. Žalovaný v rozhodovanej veci vyvodzoval prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Už v uznesení zo dňa 21. augusta 2018, sp. zn. 3Obdo/42/2018 najvyšší súd uviedol, že „ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť“. Na predmetnom právnom názore zotráva dovolací súd aj v rozhodovanej veci a nevidí dôvod, aby sa od neho odklonil.

27. Dovolací súd pritom uvádza, že prípustnosť dovolania je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, pričom dovolateľ je povinný ním tvrdený odklon v dovolaní preukázať. Naopak prípustnosť dovolania nezakladá všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi), alebo všeobecné tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je v súlade s rozhodovacou praxou odvolacieho súdu.

28. Dovolací súd zároveň konštatuje, že dovolacie námietky sú totožné s námietkami, ktoré boli už predmetom dovolacieho prieskumu v skorších uzneseniach najvyššieho súdu (viď napr. 3Obdo/15/2017, 1Obdo/12/2018, 3Obdo/1/2018, 3Obdo/11/2018, 4Obdo/21/2018, 2Obdo 3/2018 a 5Obdo/4/2018), a závery v nich vyslovené sú aktuálne aj v rozhodovanej veci.

29. Pokiaľ ide o uznesenia sp. zn. 1Obdo/4/2013 a sp. zn. 2Obdo/19/2014 - na ktoré poukazoval dovolateľ - dovolací súd uvádza, že predmetnými uzneseniami boli zrušené rozsudky krajského súdu z procesných dôvodov pre nedostatočné odôvodnenie. Uvedené rozhodnutia nepredstavujú rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by mali riešiť právnu otázku, od ktorej sa mal odvolací súd podľa dovolateľa

odkloniť. V tejto časti tak dovolanie nie je odôvodnené spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 C. s. p.

30. Osobitne k námietke, v zmysle ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v ním predloženom uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014, dovolací súd považuje za potrebné (opakovane) zvýrazniť, že predmetné rozhodnutie nemalo pre odvolací súd kasačnú záväznosť, keďže nebolo vydané v rozhodovanej veci, a ani precedenčnú záväznosť. Predmetné uznesenie nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax, a ani nebolo prijaté obchodnoprávnym kolégiom najvyššieho súdu ako judikát publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

31. Tvrdenie žalovaného, že najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vyslovil právny záver týkajúci sa charakteru zmienek indosovaných žalovaným, je nesprávne a zavádzajúce. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd nad rámec dôvodov pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach (nedostatok odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku) uviedol iba svoj názor, že sa mu z obsahu spisu javí, že môže ísť o spotrebiteľskú zmenku. Najvyšší súd však v danom rozhodnutí neuviedol právny záver, že sa jedná o spotrebiteľskú zmenku, z akých dôvodov dospel k záveru o spotrebiteľskej zmenke a aké to vyvoláva právne následky (rovnako aj 3Obdo/46/2017, 3Obdo/57/2017 a 3Obdo/66/2017).

32. Pokiaľ dovolateľ namieta odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí zahraničných súdov, resp. Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákon viaže prípustnosť dovolania v ust. § 421 ods. 1 C. s. p. v písm. a/ a c/ výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho, argumentácia inými rozhodnutiami môže byť relevantná ako podporná argumentácia pri odôvodňovaní dovolania prípustného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., avšak nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu vo veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ (alebo písm. c/) C. s. p.

33. Rovnaký záver platí pre časť dovolania, v ktorej žalovaný namieta rozpor napadnutého rozsudku odvolacieho súdu s právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/17/2009 a 2Obo/87/2009, ktoré však nepredstavujú rozhodnutia vydané v rámci dovolacieho konania. V obchodných veciach je najvyšší súd nielen dovolacím súdom, ale vo veciach, v ktorých rozhoduje krajský súd ako súd prvej inštancie, aj súdom odvolacím. Pokiaľ žalovaný vo svojom dovolaní odkázal na rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, neoznačil rozhodnutia vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke mal zaujať dovolací súd v iných rozhodnutiach. Z tohto dôvodu žalovaný, ani v tejto časti nevymedzil dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 C. s. p.

34. Žalovaný zastáva názor, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že sa nevysporiadal so závermi zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR ústavne konformným spôsobom, celkom nedostatočne odôvodnil neprípustnosť kauzálnych námietok žalovaného a najmä sa vôbec nevysporiadal s názorom najvyššieho súdu o tom, že konanie žalobcu je potrebné posúdiť aj v rozsahu šikanózneho výkonu práv a rozporu jeho konania s poctivým obchodným stykom.

35. Ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle § 420 C. s. p., musí v dovolaní jednoznačne uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou podľa § 431 ods. 2 C. s. p. uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný.

36. Uvedené znamená, že nepostačuje, ak v rámci textu dovolania dovolateľ skonštatuje, že podľa jeho názoru je nejaký čiastkový záver odvolacieho súdu nepreskúmateľný, prípadne arbitrárny, avšak neuvedie, že týmto konkrétnym postupom odvolacieho súdu malo, resp. mohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. V prípade, ak dovolateľ tvrdenú vadu zmätočnosti vyššie uvedeným spôsobom v súlade s ustanovením § 431 C. s. p. nevymedzí, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ C. s. p. odmietne.

37. Dovolací súd konštatuje, že preskúmanie žalovaným vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p., je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania možné iba v časti, v ktorej žalovaný namieta, že odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu v identickom spore a v časti, kde žalovaný namieta, že odvolací súd nesprávne a nezákonne neaplikoval ustanovenie § 17 zákona zmenkového a šekového v znení zákona č. 438/2015 Z. z., v dôsledku čoho

nepripustil kauzálne námietky žalovaného.

38. Vo vzťahu k námietke žalovaného, podľa ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v ním predloženej uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014, dovolací súd uvádza, že pri záväznosti iných súdnych rozhodnutí, je potrebné rozlišovať viazanosť súdu rozhodnutím nadriadeného súdu v rozhodovanej veci - tzv. kasačnú záväznosť a tzv. precedenčnú záväznosť s prihliadnutím na čl. 2 ods. 2 základných zásad Civilného sporového poriadku a s poukazom na § 393 ods. 3 C. s. p. K tomuto dovolací súd zaujal stanovisko vyššie, na ktoré odkazuje.

39. Odvolací súd sa tiež náležite vysporiadal s právnou argumentáciou žalovaného, keď v relevantnej časti svojho rozsudku uviedol, že najvyšší súd prijal dovolanie žalovaného z procesného dôvodu, ktorým bolo nedostatočné odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach. Dovolací súd sa nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci, a teda nepotvrdil názor žalovaného v skutkových tvrdeniach. Výhrady mal voči nedostatočnému dokazovaniu vo veci námietok žalovaného, ktoré sú totožné s námietkami uplatnenými v tunajšom konaní. Súd konajúci v tomto konaní sa však veľmi podrobne zaoberal všetkými námietkami žalovaného a správne konštatoval oprávnenosť nároku žalobcu. Odvolací súd mal za to, že žalovaným predložené rozhodnutia nijako nesvedčia jeho tvrdeniam, keďže namietaný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval najvyšší súd ako dôvod dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak súd prvej inštancie konajúci v posudzovanej veci sa tejto chyby nedopustil. Postup odvolacieho súdu vzhľadom na uvedené nemožno považovať za rozporný s právom na spravodlivý proces.

40. Za nedôvodnú vyhodnotil dovolací súd aj námietku žalovaného, týkajúcu sa nesprávneho a nezákonného aplikovania ustanovenia § 17 zmenkového a šekového zákona. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom krajský súd skonštatoval, že žalovanému neprislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky, keďže záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie (bod 18 tohto rozhodnutia). Nakoľko žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj jeho aplikáciu §-u 17 ods. 1 a 2 zmenkového zákona v znení účinnom od 23. decembra 2015, nemožno považovať za svojvoľné, arbitrárne alebo nelogické, a to aj s poukazom na účel zákona č. 438/2015 Z. z., ktorým bolo zvýšiť ochranu spotrebiteľa v súdnych konaniach pred všeobecnými súdmi a zamedziť zneužitiu právneho inštitútu zmenky proti spotrebiteľom. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného, pričom za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

41. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, dovolací súd dovolanie žalovaného podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania, a teda otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

42. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 C. s. p.).

43. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.